

REZOLUCJA

Rady Powiatu Tczewskiego

z dnia 20 stycznia 2021 roku

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 920) oraz § 8 ust. 2 Statutu Powiatu Tczewskiego (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2018 r. poz. 4071 i 4660)

ogłasza się

rok 2021 „ROKIEM STEFANA ŁASZEWSKIEGO”

Uzasadnienie

Osoba Stefana Łaszewskiego (1862-1924) jako zasłużonego posła (1912-1918) broniącego praw Polaków, wiceministra i pierwszego wojewody pomorskiego, znakomicie wpisuje się w dziedzictwo Niepodległości Polski i powrotu Pomorza do Polski w 1920 roku.

Dekretem Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego z dnia 7 lutego 1919 r. został posłem na Sejm Ustawodawczy jako „poseł z Prus Królewskich” (Pomorza), a z dniem 17 października 1919 roku został mianowany na stanowisko wojewody pomorskiego. Jako pierwszy wojewoda pomorski zorganizował Pomorski Urząd Wojewódzki (z siedzibą w Toruniu) i tworzył podstawy polskiej administracji na terenie województwa pomorskiego.

Stefan Łaszewski, pełniąc wysokie stanowiska rangi wojewódzkiej i ogólnopaństwowej, wyraził jednoznaczną wolę pochowania na „umiłowanej ziemi pomorskiej”, a dokładnie w Pelplinie, czyli na Ziemi Tczewskiej.

Stefan Łaszewski urodził się 8 stycznia 1862 roku w Brąchnówku k. Torunia. Wychował się w tradycyjnej rodzinie ziemiańskiej. Jego ojciec, Julian Łaszewski, był działaczem społeczno-gospodarczym m.in. na terenie Pelplina i Starogardu, dwukrotnie był także posłem sejmiku pruskiego. Matka Emilia, pochodziła z rodziny Prądkońskich.

Stefan Łaszewski pierwsze nauki pobierał w domu rodzinnym. Następnie uczył się w sławnym Collegium Marianum w Pelplinie i gimnazjum katolickim w Chełmnie. W gimnazjum udzielał się w ruchu filomackim. Studia prawnicze odbywał we Wrocławiu, a następnie w Berlinie. Doktorat z prawa cywilnego i kanonicznego uzyskał na uniwersytecie w Lipsku. Praktykę sądowniczą odbywał w Sopocie, Elblągu, Gdańsku i Kwidzynie.

W wieku 30 lat Stefan Łaszewski osiadł w Grudziądzu. Prowadził tutaj (wraz z K. Wysockim) kancelarię adwokacką. Wkrótce też dał się poznać jako obrońca Polaków przed sądami pruskimi. Bronił m.in. redaktorów sławnej „Gazety Grudziądzkiej”. Włączył się także w działalność polskich organizacji społeczno-gospodarczych m.in. w Banku Ludowym. Był również prezesem Towarzystwa Pomocy Naukowej dla Młodzieży Prus Zachodnich i członkiem Towarzystwa Naukowego w Toruniu. W 1912 r. należał do współorganizatorów Towarzystwa Młodokaszubów w Gdańsku.

Działalność patriotyczno-społeczna Stefana Łaszewskiego spotkała się z wysokim uznaniem wśród ludności polskiej Pomorza (wtedy Prus Zachodnich). W latach 1912-1918 posłował do Parlamentu Rzeszy Niemieckiej z „okręgu polskiego” (Kartuzy-Puck-Wejherowo). W latach 1917-1918 został wiceprezesem Koła Polskiego w Berlinie. Następnie należał do liderów Polskiego Sejmu Dzielnicowego (3-5.12.1918) w Poznaniu. Został wybrany do grona sześciu komisarzy Naczelnej Rady Ludowej (NRL). Kierował Podkomisariatem Naczelnej Rady Ludowej na Prusy Królewskie w Gdańsku. Współpracował wtedy z Organizacją Wojskową Pomorza.

Dekretem Naczelnika Państwa z 7.02.1919 r. Stefan Łaszewski został posłem na Sejm Ustawodawczy jako „poseł z Prus Królewskich”. Już 17 października 1919 roku został mianowany na stanowisko wojewody pomorskiego w randze wiceministra. Początkowo urzędował w Poznaniu, a od 18 stycznia 1920 roku w Toruniu, w stolicy województwa pomorskiego. Był jednym z głównych organizatorów Zaślubin Polski z Morzem w Pucku, dnia 10 lutego 1920 roku. Zorganizował Pomorski Urząd Wojewódzki w Toruniu, konsekwentnie tworzył podstawy polskiej administracji na terenie województwa pomorskiego.

Wskutek rywalizacji partyjnych, dnia 2 lipca 1920 roku, Stefan Łaszewski został odwołany ze stanowiska wojewody. Zastąpił go na tym stanowisku Jan Brejski, lider najsilniejszego stronnictwa politycznego (NPR) na Pomorzu. Początkowo S. Łaszewski został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego, a już wkrótce dnia 20 października 1920 roku, dekretem Naczelnika Państwa J. Piłsudskiego, został mianowany prezesem Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Stefan Łaszewski zmarł nieoczekiwanie i przedwcześnie (w wieku 62 lat), dnia 20 marca 1924 roku w Warszawie. Pochowany został zgodnie z własną wolą na „umiłowanej ziemi pomorskiej”, w Pelplinie. W centralnym miejscu cmentarza w Pelplinie, wystawiono mu okazały nagrobek. S. Łaszewski ma też pomnik w Toruniu (1925) oraz place i ulice w kilku miastach Pomorza.

Niewątpliwie Stefan Łaszewski dobrze zasłużył się Polsce, a nade wszystko Pomorzu. Był pierwszym, historycznym wojewodą pomorskim. Otwiera poczet wybitnych wojewodów pomorskich. Jako wybitny i profesjonalny polityk oraz oddany i bezinteresowny patriota, może być przykładem i wzorem dla współczesnej młodzieży. Jako mieszkańcy powiatu tczewskiego, możemy być dumni, że Stefan Łaszewski jako miejsce swojego wiecznego spoczynku wybrał nie Warszawę, Gdańsk, Toruń, czy Grudziądz, ale właśnie Pelplin na Ziemi Tczewskiej.

„Rok Stefana Łaszewskiego” przybliży młodzieży sylwetkę wybitnego patrioty, pośta, i polityka - oddanego bezinteresownie Ziemi Pomorskiej, pierwszego, historycznego wojewody pomorskiego. Ostatnia wola S. Łaszewskiego o pochówku na Ziemi Tczewskiej - poświadcza jak blisko i żywotnie był związany z naszą „Małą Ojczyzną”.

WICEPRZEWODNICZĄCA RADY

mgr Alicja Gajewska

